

783
05.11.2018

3196

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 05.11.2018

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ

HDP Adana Milletvekili

Hatay'ın Aknehir beldesi sınırları içerisinde Hristiyanların önemli inanç merkezlerinden, Antakya bölgesinin Akropolis'i olan ve Terk-i dünya tarikatının merkezi olarak bilinen 1500 yıllık St. Simeon Manastırı ve Alevi vatandaşlar için önemli bir inanç merkezi olan Şeyh Muhammed El Arabi Hazretleri Makamı (Türbegahı) bulunmaktadır. 1. derece sit alanı olan, geniş bir kompleks alana sahip St. Simeon Manastırı bölgesinde, Arabî Hazretleri Türbegahı'nın bitişiğinde Ziyaret RES Projesi kapsamında rüzgar türbinleri yer almaktadır.

RES türbinlerinin çıkardığı gürültü her iki inanç merkezini ziyaret eden vatandaşlarda ciddi oranda rahatsızlık ve ibadet etmekte zorluk yaratmaktadır. Ziyaret RES için verilen ÇED Olumlu Kararının iptali davasına sunulan resmi bilirkişi raporunda; "Başta Türkiye olmak üzere dünya için eşi benzeri olmayan Aziz Simeon'a ait manastır ve hac merkezi ile Nuseyriiler için dinsel öneme sahip Ziyaret'in bulunduğu, tüm bu dönemler boyunca dinsel sayılan bu tarihi alana, ilk olarak 2010 senesinde inşa edilmeye başlanan ve günümüze kadar da etap etap genişletilen enerji üretim tesisinin kurulması, tarihi ve kültürel dokuya zarar vermiştir." şeklinde net tespitler yer almaktadır.

RES'ler; türbin platform alanlarının inşaatı, inşaatlar için açılan yollar, nakliye ve montaj çalışmaları sırasında doğal ve tarihi dokuda doğrudan fiziksel zararlara yol açmaktadır. İşletme aşamasında ise titreşim nedeniyle zemin stabilitesini etkilemekte, türbin alanlarında ve yakınında zararlara yol açmaya devam etmektedir.

Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi'ne göre "arkeolojik sitler ve çevrelerini göz önünde bulundurmasına dikkat etmek" gerekirken, Manastırın silueti türbinlerle bozulmuştur.

Bu Gerekçeyle;

1. 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 658 sayılı 1.Derece Arkeolojik Sitlerin Koruma ve Kullanma Koşulları İlke Kararı'na aykırılığı açıkça ortada iken; bölgede RES türbinleri nasıl kurulabilmiştir? Kanuna ve Kurul Kararına aykırılığı gidermek için çalışmalarınız var mıdır?
2. Adana Kültür Varlıkları Koruma Kurulu, Saint Simeon Manastırı'nın RES sahası içinde olduğunu ve Rüzgar türbinlerinin Manastıra zarar verdiğini kabul etmesine rağmen, türbin ömrünün tamamlanması yönünde karar alınmıştır. Bakanlığınızın, şimdiye kadar alanda bir koruma kurtarma kazı çalışması veya Manastıra zararın önlenebilmesi için çalışmaları var mıdır?
3. RES sahası içinde kalan ve "Somut Olmayan Kültür Varlığı (SOKUM)" niteliği taşıyan geleneksel ibadet yeri, El Arabi Türbegahı'nın tescil edilmesi için çalışmalarınız var mıdır?
4. Ziyaret RES sahasından şimdiye kadar çıkartılan ve Bakanlığınız envanterine alınan eserler nelerdir?
5. 2011 yılında St. Simeon Manastırı'nda Kültür Bakanlığı tarafından restore edilme kararı alınmasına rağmen çevre düzenlemesi ile yetinildiği iddiası doğru mudur? Yapılan düzenlemelerin tarihi yapıya uygunluğu ve restorasyon çalışmaları Bakanlığınız tarafından denetlenmekte midir?

6. İçerisinde kilise, vaftizhane, sarnıç ve diğeri mimari kalıntıların yer aldığı 1500 yıllık Manastırın, yıllardır define avcıları ve/veya ziyaretçiler tarafından tahrip edildiğı ve Manastırda bulunan birçok küçük eşyanın kaçırıldığı iddiası doğru mudur? Bu konuda çalışmalarınız var mıdır?

7. Sit alanına özel güvenlik yerleştirildiğı bilgisi doğru mudur? Doğruysa bu uygulama Bakanlığınız tarafından mı yapılmıştır?

8. Türkiye’de 1.Derece Arkeolojik SİT Alanı’nı içine alan başka RES projesi var mıdır?